

Da ikke flere begjærede Ordet, sluttedes Forhandlingen, og man gik til Afstemning, hvorved

Lovforslagets Dvergang til 2den Behandling vedtoges enstemmig med 50 Stemmer.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Forandringer i Lov af 21de Marts 1855 om Ophævelse af den Kongelige Cnehandel paa Færøerne.

(Lovforslaget findes i Tillæg A.)

Lovforslaget fattes under Forhandling.

Frump: Jeg skal ligeledes tillade mig at knytte nogle faa Bemærkninger til dette Lovforslag. Dets Hovedparagrafer angaa Materier, der egentlig ikke staa i nogen Forbindelse med hinanden. At de dog ere optagne i samme Lovforslag, finder sin naturlige Forklaring i, at begge Paragrafer indeholde Forandringer i Bestemmelser, der findes sammen i en ældre Lov, nemlig Loven om Ophævelsen af den Kongelige Cnehandel paa Færøerne af 21de Marts 1855. Hvad den første Paragraf angaar om Ophævelse af Anterpengene, kan jeg ganske henholde mig til de Bemærkninger, som jeg tillod mig at fremsætte ved det Forslag, som vi nys have behandlet. Jeg skal derimod gjøre nogle faa Bemærkninger med Hensyn til § 2. Ved Loven af 21de Marts 1855, som ophævede den Kongelige Cnehandel paa Færøerne, blev det bestemt, at enhver uberygget Person over 25 Aar, som selv holdt Dug og Dist, skulde kunne drive Handel deroppe. Anvendelsen af denne Bestemmelse har antaget en Karakter, som man vistnok ikke havde tænkt sig, dengang Loven emanerede. De fleste af de ærede Medlemmer ville formodentlig vide, at der paa Færøerne findes forskjellige endogfaa meget store Handeler paa 2—3 forskjellige Steder af Verne. Ved Siden af disse Hovedhandeler findes der en hel Mængde Filialer. Disse ere imidlertid ikke indrettede paa den Maade, man nærmest tænker sig en Filial, nemlig saaledes at Principalen paa andre Steder har Butikslokaler og Folk, som paa hans Begne drive Forretningen. Saaledes er det ganske vist adskillige Steder, men paa de allerfleste Steder er Forholdet ordnet paa en ganske anden Maade. Der findes, som bemærket i Motiverne til Lovforslaget, Handeler i de allerfleste Bygder endogfaa i de mindste. Disse Handelssteder komme til Veie paa den Maade, at en eller anden Bonde eller Husmand henvender sig

til en af de større Handlende og tilbyder sig at være hans Handelsmand. Han bliver imidlertid ikke dennes Forretningsfører, men Handelsmand for egen Regning og Risiko. Han faar en hel Del Varer, som han sælger, og faar af Provenuet efter den Pris, som er sat paa Varerne, 4 eller 6 pCt. Paa samme Maade kjober han de færreste Produkter, Fisk og Læder, og faar derpaa ogsaa 4 eller 6 pCt. Det er en meget lidet heldig Ordning. Disse Folk, der ikke have megen Indsigt — det kan hændes, at en Handelsmand ikke engang kan skrive — og som i ethvert Fald mangle Handelsindsigt, indlade sig her paa lidet heldige Forhold. De tro, at det er en god Forretning, de gjøre. Ja, det kan være en meget god Forretning for Hovedhandleren, men er i Reglen en meget daarlig Forretning for Handelsmanden. Han skal nemlig for disse 4—6 pCt., som han faaer, selv bære Tabet ved Svind og det Tab, som lides ved Udelæggelse eller Bestadigelse ved Fugtighed eller paa anden Maade af de Varer, han modtager, ligesom ogsaa, hvad han udrubberer, er paa hans egen Risiko. Jeg tager neppe fejl, naar jeg siger, at gjennemgaaende lider den færste Befolkning, som indlader sig paa disse Forretninger, snarere Tab, end den har Binding, for ikke at tale om, at Forholdet medfører for Handelsmændene en Fristelse til, naar de mærke, at Forretningen har ondt ved at svare Regning, da at søge at slaffe sig Erstatning for Svind ved knap Maal og Vægt. Jeg har endog hørt Leilighed til, at se Folk, som anfaas for at være meget hæderlige, paa Forbryderbanken, udelukkende foranlediget ved, at de her havde indladt sig paa Forhold, som de ikke kunde magte. — Dette kan man imidlertid ganske vist kun beklage; det er et Forhold, hvorved der Intet er at gjøre; det maa Befolkningen selv om. Den myndige Færing maa, ligesom den myndige Mand i andre Lande, vide, hvad han indlader sig paa; han maa tage Skade for Hjemtjæld. Men naar Forholdene udvile sig saaledes, som de have udviklet sig i adskillige Bygder, og som det berøres i Motiverne, er det i høt Grad uheldigt. Det er ikke ualmindeligt, at der paa den Maade findes Handlende i Bygder, hvor der kun er 5—6 Familier. Man vilde ikke kunne forstaa, at der kunde findes saadanne Handeler, naar Forholdet ikke var ordnet paa den af mig udviklede Maade. Da jeg var deroppe, blev der mig fortalt, at i en Bygd paa Nordsiden af Vaagø, der kun skulde indeholde 2 Huse, var der 2 Mænd, som begge havde Handelsbevillinger. Dermed fulgte dog ikke, at de begge benyttede Bevillingen. At der er saa mange Handelsbevillinger staa i Forbindelse med, at det er saa overmaade billigt at løse dem. Det koster kun 4 Kroner. Nu gaar Lovforslagets § 2 ud paa, at forhøje denne Afgift til 100 Kr. Da der nu ikke svares nogen som helst Næringsafgift af de Handlende, kan man vel ikke sige, at en Afgift